

Katedra mediálních studií a žurnalistiky, FSS MU
ZUR738: Rozhlasová žurnalistika
Podzim 2016
Sylabus

Obecné informace:

Výuka: So 24. 9. 8:30–10:00 [U43](#), 10:15–11:45 [U43](#), So 22. 10. 8:30–10:00 [U43](#), 10:15–11:45 [U43](#), So 26. 11. 8:30–10:00 [U43](#), 10:15–11:45 [U43](#) FSS MU, Joštova 10. *První hodina (8:30 – 10:00) je určena pro individuální konzultace dohodnuté dopředu e-mailem. POZOR: Výjimkou je první, zářijové setkání, kdy se uskuteční první teoretická hodina, na kterou naváže prohlídka Českého rozhlasu Brno.*

Vyučující: Mgr. Martina Pouchlá

Konzultace: první hodina výuky nebo v klasickém termínu po předchozí domluvě e-mailem (viz osobní karta vyučujícího v IS)

E-mail: 333287@mail.muni.cz

Anotace kurzu:

Kurz seznámí studenty a studentky se základními problémy teorie rozhlasové žurnalistiky a umožní jim osvojit si analytické schopnosti ve vztahu k rozhlasovému programu a žurnalistickému žánru. Představuje úvod do komparativní historie českého rozhlasu a zahraničního, do rozhlasové dramaturgie a programové tvorby, do teorie rozhlasové tvorby. Seznámí se základními zpravodajskými, publicistickými a dokumentárně-zobrazovacími žánry.

Úkoly a hodnocení:

1. *Úkoly*

Normostrana je 1800 znaků.

1. úkol, odevzdat do 16. 10.: Analýza: Vyberte si jednu libovolnou stanici veřejnoprávního rozhlasu a jednu ze soukromých rádií, průběžně obě rádia poslouchejte jeden týden, prohlédněte si jejich programové schéma a analyzujte je: popište, jaké pořady obsahuje, jak je vystavěno, o jaký jde formát, jak se v týdnu proměňuje. Pokuste se vystihnout programotvorné principy vysílání (proč se zrovna v tu a tu dobu vysílá to či ono) a jak spolu pořady souvisí či jak na sebe navazují. Všimněte si hudby: kdy se jaká hraje, jak je zvolena hudební dramaturgie.

Analýzu vypracujte formou souvislého akademického textu (včetně příp. bibliografie) v rozsahu 5 – 8 normostran.

Literatura: MARŠÍK, Josef. Úvod do teorie rozhlasového programu. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1995.

MOTAL, Jan. Základní problémy dramaturgie. In Nové trendy v médiích II: rozhlas a televize. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. od s. 45-79.

2. úkol, odevzdat do 16. 11.: Analýza: Poslechněte tyto zpravodajské relace (od každé min. jedno vydání): ČRo1 – jedny zprávy z průběhu dne, hlavní relaci; ČRo3 – Mozaika (alespoň půl hodiny vysílání), Zprávy ve 12:00; jednu zpravodajskou relaci z libovolného celostátního komerčního rádia a libovolného regionálního rádia (celkem tedy na analýzu poslechněte šest relací). Komparujte způsob, jak jsou relace vystavěny, jaké žánry se v nich uplatňují a jak.

Analýzu vypracujte formou souvislého akademického textu (včetně příp. bibliografie) v rozsahu 5–8 normostran.

Literatura: MARŠÍK, Josef. Výběrový slovníček termínů slovesné rozhlasové tvorby. Praha: Sdružení pro rozhlasovou tvorbu, 1999. 60 s. (Tento slovníček je váš zásadní studijní zdroj. Znalost termínů a definic v něm obsažených bude vyžadována u zkoušky)

SOUČEK, Jan. Rozhlasová dramaturgie a žurnalistika. In Nové trendy v médiích II: rozhlas a televize. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. od s. 81-102.

Tento úkol mají studenti v podzimním semestru 2016 odpuštěn.

3. úkol, odevzdat do 20. 11.: Analýza: Vyberte si jeden publicistický pořad magazínového typu (nebo blokové vysílání typu Mozaika na ČRo3), poslechněte si jedno jeho vysílání a identifikujte a popište žánry, jež se v něm uplatňují.

Analýzu vypracujte formou souvislého akademického textu (včetně příp. bibliografie) v rozsahu 3–4 normostrany.

Bez zadané literatury (referencí je pro vás Maršíkův slovník)

4. úkol, odevzdat do 18. 12.: Analýza: Najděte ve vysílání dokument, poslechněte jej a analyzujte jeho stavbu, z čeho je složen, jaké formy používá apod. Pokuste se vystihnout, jak formální stránka proměňuje obsah.

Analýzu vypracujte formou souvislého akademického textu (včetně příp. bibliografie) v rozsahu 3–4 normostrany.

Literatura:

Andrea Hanáčková, Český rozhlasový dokument a feature v letech 1990–2005: Poetika žánrů. Brno: JAMU 2010, ISBN 978-80-86928-79-1. Pro horší dostupnost uložím ve formě disertační práce autorky do ISu.

Dobrovolně též kapitola v Nových trendech v médiích II od stejné autorky.

POZOR! Je nezbytně nutné dodržet termíny odevzdání analýz. Student či studentka mají právo na jedno pozdní odevzdání (do dne zkoušky). Jakékoliv další znamená automaticky neúspěšné ukončení předmětu (F).

2. Přednášky

Účast na přednáškách je nepovinná, ale vysoce doporučená. Přednášky představují úvod do teorie rozhlasového programu, zpravodajství a publicistiky, předloží stručné dějiny rozhlasového vysílání a zaměří se na rozdíly mezi americkou a evropskou tradicí rozhlasové tvorby. Součástí přednášek je i diskuse nad analýzami, studenti a studentky tak mají možnost diskutovat problémy, nejasnosti a prohloubit své pochopení látky.

Přednáška je kromě prvního, zářijového setkání, vždy druhou vyučovací hodinu, tzn. od 10:15 – 11:45.

3. Zkouška

Kurz je zakončen písemným testem s otevřenými i uzavřenými otázkami, který vychází ze zadané literatury a z látky z přednášek (prezentace budou vloženy jako studijní materiály vyučujícím do ISu pro domácí přípravu).

Termín písemného testu bude vypsán ve zkuškovém období v ISu pro přihlášení v termínech řádných i opravných. Student či studentka má právo na vykonání jednoho řádného a dvou opravných termínů.

Test se skládá vzdáleně on-line v ISu.

4. *Hodnocení*

Studující dostává zápočet automaticky po splnění všech úkolů, tj. analýz a testu.

5. *Omluvenky a pozdní odevzdání*

Student či studentka mají právo na jedno pozdní odevzdání úkolu (do dne zkoušky) bez postihu. Pozdní odevzdání se ukládá do zvláštní odevzdávací skříně. Každé další pozdní odevzdání analýzy je možné omluvit pouze ze zdravotních nebo vážných osobních (rodinných) důvodů. Není možné je omluvit např. z důvodů pracovního či studijního vytížení. Součástí hodnocení je i domácí práce. Úkoly jsou rozvrženy tak, aby nepředstavovaly nadměrné zatížení studenta. Není-li schopen student či studentka toto penzum času předmětu věnovat, je to vnímáno jako nesplnění povinností kombinovaného studia. V případě uvedených výše je možné po e-mailové či osobní domluvě pozdní odevzdání omluvit.

6. *Individuální konzultace*

Studenti mohou konzultovat probíranou látku nebo svoje práce v první vyučovací hodině (8:30 – 10:00) **po předchozí domluvě e-mailem** či v klasickém termínu (viz osobní karta vyučujícího v IS). V tomto termínu je rovněž možné získat od učitele hlubší zpětnou k odevzdaným pracím podle potřeb a zájmu studujícího.

Plán výuky:

1. Seminář 24. 9. - **Úvod do historie a teorie rozhlasového programu**, alternativní a komunitní média, rozhlas a nová média, rozhlas na internetu, rozhlasový formát.
2. Seminář 22. 10. - **Rozhlasové zpravodajství a publicistika** – typologie žánrů, zpravodajské a publicistické žánry, prostředky rozhlasového média, problematika názorové žurnalistiky, magazín. *Tuto hodinu povede Mgr. Zuzana Plíšková.*
3. Seminář 26. 11. - **Dokumentárně-zobrazovací, umělecké a zábavní žánry** – základní otázky rozhlasové dokumentaristiky, „vyšší publicistiky“; realita a fikce, používání fabulace, polymorfnost a polytematičnost jako tvůrčí prostředek.

Doporučená rozšiřující literatura:

- BOYD, Andrew. *Broadcast Journalism: Techniques of Radio and Television News. Fifth Edition.* Oxford: Focal Press. 2001.
- MCCOY, Quincy. *No static :a guide to creative radio programming.* San Francisco: Backbeat Books, 1999.
- WARREN, Steven. *Radio: The Book. Fourth Edition.* Burlington – San Diego – London: Focal press. 1999.

